

Wykład 12: Typ strukturalny w języku C/C++.

dr inż. Andrzej Stafiniak

Wrocław 2023

HR EXCELLENCE IN RESEARCH

Politechnika Wroclawska

Typy złożone – coś więcej

- Tworząc jakiekolwiek oprogramowanie mamy potrzebę operowania na różnego rodzaju informacjach – danych.
- W trakcie kursu poznaliśmy różne typy reprezentacji danych:
 - typy podstawowe (wybudowane) – np. `char`, `int`, `float`,
 - typy pochodne (złożone) – np. `tablice`...

Typ złożony jakim jest **tablica** stanowi przykład reprezentacji danych, gdzie za pomocą pojedynczego identyfikatora mamy możliwość operowania na wielu wartościach tego samego typu (ulokowanych w liniowym obszarze pamięci komputera).

Typy złożone – coś więcej

- Ale nie zawsze **tablica** będzie rozwiązaniem optymalny lub wystarczającym.

Jakie znamy jeszcze złożone typy danych?

Typy złożone – coś więcej

- Ale nie zawsze **tablica** będzie rozwiązaniem optymalny lub wystarczającym.

Jakie znamy jeszcze złożone typy danych?

Wyobraźmy sobie sytuację gdy istnieje potrzeba przechowania informacji różnego typu w jednym miejscu, aby za pomocą jednego identyfikatora mieć pogrupowane wszystkie potrzebne dane, np. informacje o studencie, dane teleadresowe, nr indeksu, oceny z kursów.

Typy złożone – coś więcej

- Ale nie zawsze **tablica** będzie rozwiązaniem optymalny lub wystarczającym.

Jakie znamy jeszcze złożone typy danych?

Wyobraźmy sobie sytuację gdy istnieje potrzeba przechowania informacji różnego typu w jednym miejscu, aby za pomocą jednego identyfikatora mieć pogrupowane wszystkie potrzebne dane, np. informacje o studencie, dane teleadresowe, nr indeksu, oceny z kursów.

W tym celu język C/C++ ma przewidziany specjalne typy danych:

- **struktura,**
- **unia.**

Typy złożone – struktura, unia

- **Struktura** – to obiekt danych grupujący pod jednym identyfikatorem wiele wartości różnych typów (podstawowych i pochodnych). Może przechowywać jednocześnie kilka typów danych, ułożonych kolejno w liniowym obszarze pamięci.
- **Unia** - to również obiekt danych grupujący pod jednym identyfikatorem wiele wartości różnych typów, **ALE** różni się od **struktury** tym, że w danej chwili może operować na jednym elemencie składowym. Wszystkie składniki/pola **unii** zajmują ten sam obszar pamięci, o rozmiarze największego z nich.

Typ strukturalny

Struktura to złożony typ danych, pozwalająca przechowywać różne informacje. Dzięki strukturom w łatwy sposób można tworzyć zbiory / bazy danych.

Struktury to pierwszy krok w kierunku **klas** w języku C++, a więc w kierunku paradygmatu programowania obiektowego.

Deklaracja struktury

Składnia:

Słowo kluczowe

Nazwa struktury, identyfikator

```
struct structureName
{
    dataType1 memberName1;
    dataType2 memberName2;
    dataType3 memberName3;
    ...
};
```

Składniki struktury (*members*)
nazywane również polami
struktury (*fields*)

Deklaracja struktury

Składnia:

Słowo kluczowe

Nazwa struktury, identyfikator

static and structures

- static variables should not be declared inside a structure
- the C compiler requires the entire structure elements to be placed together
 - memory allocation for structure members should be contiguous
- it is possible to declare a structure
 - inside a function (stack segment)
 - allocate memory dynamically(heap segment)
 - it can be even global
- whatever might be the case, all structure members should reside in the same memory segment
 - the value for the structure element is fetched by counting the offset of the element from the beginning address of the structure
- separating out one member alone to a data segment defeats the purpose of a static variable
- it is possible to have an entire structure as static

≡ 1 ;

≡ 2 ;

≡ 3 ;

Składniki
dane re
pomocą

- typów
- typów

- tablic,
- innych struktur.

struktury (*members*)

nazywane również polami
struktury (*fields*)

Deklaracja struktury

Przykład:

```
struct Student
{
    char imie[20];
    char nazwisko[50];
    short wiek;
    int index;
};
```

- Struktura Student została zadeklarowana z wykorzystaniem słowa kluczowego `struct`.
- Po podaniu nazwy struktury wewnątrz nawiasów klamrowych umieszcza się / deklaruje składowe / pola struktury.
- Deklaracja struktury zakończona jest średnikiem.

Deklaracja struktury, instancja oraz inicjalizacja

Przykład:

```
#include<stdio.h>

struct Student
{
    char imie[20];
    char nazwisko[50];
    short wiek;
    int index;
}studentW5, studentW11;

int main() {

    struct Student studentW12n = {
        "Jan",
        "Kowalski",
        21,
        266666
    };
    return 0;
}
```

- Stworzenie instancji (egzemplarza, obiektu) struktury Student o nazwie studentW5, studentW11 podczas deklaracji.
- W celu instancjonowania zmiennej strukturalnej w innym miejscu można użyć ponownie słowa kluczowego `struct`, nazwy struktury oraz nazwy zmiennej.
- W języku C++ nazwa struktury jest pełnoprawnym typem zmiennej i nie trzeba stosować słowa `struct`.
Student studentW12n;
- Wykorzystując listę inicjalizacyjną istnieje możliwość wypełnienia kolejnych pól zmiennej strukturalnej studentW12n, każda ze składowych oddzielona przecinkiem.

Deklaracja struktury, instancja oraz inicjalizacja

Przykład:

- W języku C++ nazwa struktury jest pełnoprawnym typem zmiennej i nie trzeba stosować słowa `struct`.
- W języku C można posłużyć się **mechanizmem aliasów typów** aby pominąć słowo `struct`. Realizowane jest to za pośrednictwem słowa kluczowego `typedef` (definiowanie własnego typu złożonego).

```
#include<stdio.h>
```

```
struct Student {  
    char imie[20];  
    char nazwisko[50];  
    short wiek;  
    int index;  
};  
  
int main() {  
  
    typedef struct Student StudentPwr;  
  
    StudentPwr studentW12n = {  
        "Jan",  
        "Kowalski",  
        21,  
        266666  
    };  
    return 0;  
}
```

```
#include<stdio.h>
```

```
typedef struct Student {  
    char imie[20];  
    char nazwisko[50];  
    short wiek;  
    int index  
} StudentPwr;
```

W tej sytuacji to nie instancja,
a **alias typu** złożonego na
bazie struktury Student

```
int main() {  
  
    StudentPwr studentW12n = {  
        "Jan",  
        "Kowalski",  
        21,  
        266666  
    };  
}
```

Trochę o typedef

Typedef vs. #define:

```
#include<stdio.h>

struct Student {
    char imie[20];
    char nazwisko[50];
    short wiek;
    int index;
};

int main() {

    typedef struct Student StudentPwr;

    StudentPwr studentW12n = {
        "Jan",
        "Kowalski",
        21,
        266666
    };
    return 0;
}
```

← W tej sytuacji to nie instancja,
a **alias typu** złożonego na
bazie struktury Student

Deklaracja struktury, instancja oraz inicjalizacja

Przykład:

```
#include<iostream>

struct Student {
    char imie[20];
    char nazwisko[50];
    short wiek;
    int index;
};

int main() {

    using StudentPwr = Student;

    StudentPwr studentW12n = {
        "Jan",
        "Kowalski",
        21,
        266666
    };
    return 0;
}
```

Trochę więcej o mechanizmie aliasów typów:

- W języku C++ wprowadzono również możliwość posługiwania się **mechanizmem aliasów typów** za pomocą słowa kluczowego `using`.
- `StudentPwr` jest aliasem typu struktury `Student`.
- `studentW12n` – jest zainicjalizowaną instancją/egzemplarzem struktury `Student`.
- Z faktu że C++ jest wstecznie kompatybilny, działa tu również mechanizm z `typedef`.

Zagnieżdżanie struktur

Przykład:

```
#include<stdio.h>

typedef struct Student {
    char imie[20];
    char nazwisko[50];
    short wiek;
    int index;

    struct {
        float matematyka;
        float fizyka;
    } ocena;
} StudentPwr;

int main() {
    StudentPwr studentW12n = {
        "Jan",
        "Kowalski",
        21,
        266666,
        { 4.5,
          5.0 }
    };
    return 0;
}
```

➤ Istnieje możliwość tworzenie nienazwanych typów struktur, **struktur anonimowych**.

➤ Mogą one posiadać tylko jedną instancję, utworzoną w miejscu deklaracji struktury

➤ **Struktury anonimowe** najczęściej wykorzystywane są do **zagnieżdżania** w innych strukturach, a ich instancje stają się polem tych struktur.

Odwołanie się do pola struktury

Przykład:

```
#include<stdio.h>

typedef struct Student {
    char imie[20];
    char nazwisko[50];
    short wiek;
    int index;

    struct {
        float matematyka;
        float fizyka;
    } ocena;
} StudentPwr;

int main() {
    StudentPwr studentW12n = {
        "Jan",
        "Kowalski",
        21,
        266666
        { 4.5,
          5.0 }
    };
    return 0;
}
```

- Aby odwołać się do **pola struktury** (zaczytać z, zapisać do) korzysta się z **operatora dostępu do składowych** – operatora **.**

```
printf("Student %s %s uzyskał %f z fizyki",
       studentW12n.imie,
       studentW12n.nazwisko,
       studentW12n.ocena.fizyka);
```

```
studentW12n.ocena.matematyka = 5.0;
```


Tablica struktur

Przykład:

```
#include<stdio.h>

typedef struct Student {
    char imie[20];
    char nazwisko[50];
    short wiek;
    int index;

    struct {
        float matematika;
        float fizyka;
    }ocena;
}StudentPwr;

int main(){
    StudentPwr studentW12n[99];
    for (int i=0; i<99; ++i){
        printf("Wprowadz dane %d-ego studenta:", i+1)
        printf("\nImie:");
        scanf("%s", studentW12n[i].imie);
        printf("\nNazwisko:");
        scanf("%s", studentW12n[i].nazwisko);
    }
    return 0;
```

- W ten sam sposób, jak deklaruje się tablicę elementów typu prostego, tak samo można stworzyć tablicę struktur.
- Aby odwołać się do elementu tablicy typu struktura StudentW12n należy podać indeks obiektu w nawiasach [].

```
for (int i=0; i<99; ++i){
    printf("Student %s %s", studentW12n[i].imie,
        studentW12n[i].nazwisko)
```

Struktura jako argument funkcji

- Struktury mogą być przekazywane do funkcji, jak i stanowić wartość zwracaną z funkcji.

```
#include <stdio.h>
#include <math.h>

typedef struct Point {
    double x;
    double y;
} Point_t;

double calculateDistance ( Point_t first , Point_t second ) {
    const double xDist = second.x - first.x;
    const double yDist = second.y - first.y;
    return sqrt ( xDist*xDist + yDist*yDist );
}

Point_t movePoint(Point_t point){
    point.x = point.x + 10;
    point.y = point.y + 10;
    return point;
}

int main () {
    Point_t first = {1.0 , 2.0};
    Point_t second = {3.0 , 5.0};

    printf ("Distance between two points is equal %f", calculateDistance(first , second));

    first = movePoint(first);

    printf ("\nCurrent distance between two points is equal %f", calculateDistance(first , second));

    return 0;
}
```

Zmodyfikowany przykład z instrukcji

```
Distance between two points is equal 3.605551
Current distance between two points is equal 10.630146
```

Wskaźnik na strukturę

- Możliwość stosowania wskaźników na strukturę pozwala na dynamiczne tworzenie obiektów tego typu.
- Posługując się wskaźnikami należy pamiętać, że wskazujemy adres obiektu, dlatego aby odwoływać się do składowych pól struktury należy posługiwać się operatorem wyłuskania/dereferencji `*` i operatorem `.`, ale również mamy możliwość posługiwania się operatorem dostępu do składowej przez wskaźnik `->`.

Wskaźnik na strukturę

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h> // calloc(), free()

typedef struct Point {
    int x;
    int y;
} Point_t;

int main () {
    unsigned int size;
    printf("Wprowadz ilosc punktow:");
    scanf("%d", &size);

    Point_t * first = (Point_t *)calloc(size, sizeof(Point_t));

    for(int i=0; i<size; ++i){
        (first+i)->x = 1;
        (first+i)->y = 1;
    }

    for(int i=0; i<size; ++i){
        printf ("\nWsp. punktu nr %d - %d, %d", i+1, (first+i)->x, first[i].y);
    }

    for(int i=0; i<size; ++i){
        printf ("\nPodaj aktualne wsp. punktu nr %d (x i y):\n", i+1);
        scanf(" %d", &((first+i)->x));
        scanf(" %d", &(first[i].y));
    }

    for(int i=0; i<size; ++i){
        printf ("\nAktualne wsp. punktu nr %d - %d, %d", i+1, first[i].x, (*(first+i)).y);
    }

    free(first);

    return 0;
}
```

Przykład, w którym wykorzystano wskaźnik na strukturę w celu stworzenie dynamicznej tablicy struktur. Wykorzystano różne sposoby dostępu do składowych struktury.

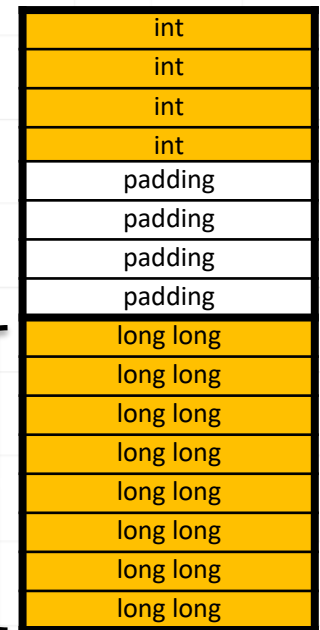
```
Wprowadz ilosc punktow:1

Wsp. punktu nr 1 - 1, 1
Podaj aktualne wsp. punktu nr 1 (x i y):
3
4

Aktualne wsp. punktu nr 1 - 3, 4
```

```
struct {
    int x;
    long long y;
}point;
```

64 bit:

Rozmiar składowych struktury - padding

- Gdy sprawdzimy rozmiar struktury oraz rozmiar każdego pola danej struktury może okazać się że suma rozmiarów pól będzie różna od rozmiaru całej struktury.
- W strukturach kolejne pola w pamięci ułożone są w sposób ciągły, ale do reprezentacji całej struktury każde pole może być **wyrównane** do rozmiaru **największego pola struktury**.
Wyrównanie, dopełnienie komórkami pamięci do rozmiaru największego pola nazywamy ***paddingiem***.
- Ma to uzasadnienie ze względu na optymalizację wykonywania kodu. W czasie jednego cyklu procesor operuje na porcji danych zwanej **słowem maszynowym**.
- **Słowo maszynowe** w architekturze 32b wynosi 4B, a w 64b – 8B.

Rozmiar składowych struktury - padding

- **Dopełnienia** mają za zadanie optymalizacji, aby w miarę możliwości procesor mógł, w jednej porcji (cyklu), przyjąć całą wartość zapisaną w konkretnym polu struktury (ewentualnie kilka wartości w całości)
- **Dopełnienie** nie jest realizowane między elementami tablicy.
- Standard języka nie definiuje w jaki sposób realizować dopełnienia. Będzie to zależne od architektury, kompilatora-

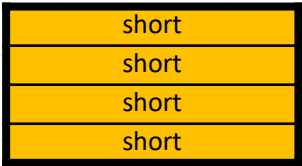
```
struct {  
    short x;  
    short y;  
    long long z;  
}point;
```

64 bit:

short
short
short
short
padding
padding
padding
padding
long long
long long
long long
long long
long long
long long
long long
long long

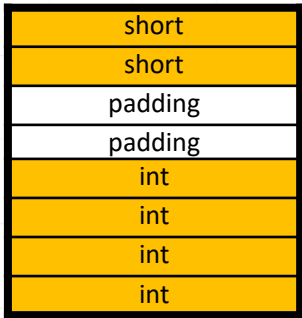
Organizacja danych w strukturze 64 bit:

```
struct {  
    short x;  
    short y;  
}point;
```


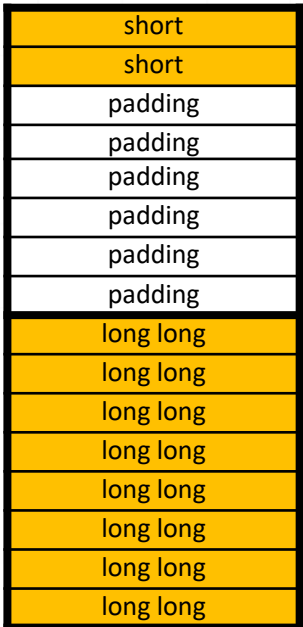
rozmiar point - 4B
padding - 0B

```
struct {  
    short x;  
    int y;  
}point;
```


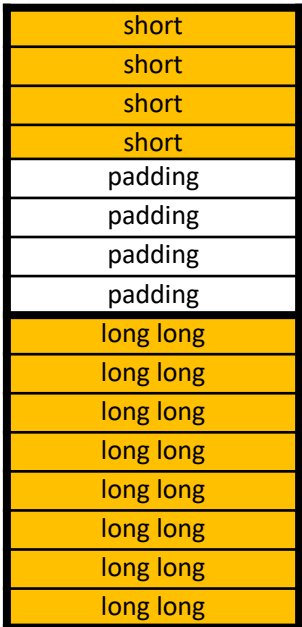
rozmiar point - 8B
padding - 2B

```
struct {  
    short x;  
    long long y;  
}point;
```


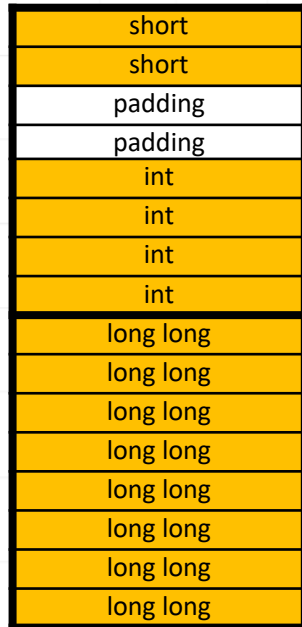
rozmiar point - 16B
padding - 6B

```
struct {  
    short x;  
    short y;  
    long long z;  
}point;
```


rozmiar point - 16B
padding - 4B

```
struct {  
    short x;  
    int y;  
    long long z;  
}point;
```


rozmiar point - 16B
padding - 2B

64 bit:

[illegible]

```
struct {
    short x;
    long double y;
} point;
```

rozmiar point - 32B
padding - 14B

(MinGW – 32bit:
rozmiar point - 16B
2B+2B+12B)

rozmiar point - 24B
padding - 5B

```
struct {
    char name[9];
    short y;
    long long z;
}point;
```

[illegible]

```
struct {
    char name[9];
    long long z;
    int y;
} point;
```

```
struct {
    char name[9];
    int y;
    long long z;
} point;
```

[illegible]

char
char
char
char
char
char
char
char
char
padding
padding
padding
padding
padding
padding
padding
long long
long long
long long
long long
long long
long long
long long
long long
int
int
int
int
padding
padding
padding
padding

rozmiar point - 24B
padding - 3B

Rozmiar składowych struktury - padding

- Ponieważ w strukturach kolejne **pola** w pamięci ułożone są w sposób **ciągły**, zgodnie z kolejnością deklaracji oraz pola te są **dopełniane** do rozmiarów największego z **pól**, odpowiednie ich ułożenie może prowadzić do **optymalizacji rozmiaru** pamięci zajmowanej przez **instancję** tej struktury.

```
#include <stdio.h>
```

```
struct MessyStruct {
    short x;
    long long y;
    int z;
    double w;
    short v;
} messyStruct;
```

(Zmodyfikowany przykład z dodatku w instrukcjach.)

```
int main() {
    int xyzwv= sizeof messyStruct.x
+ sizeof messyStruct.y + sizeof messyStruct.z
+ sizeof messyStruct.w + sizeof messyStruct.v;
```

```
printf("Rozmiar messyStruct: %d\n", sizeof messyStruct);
printf("Rozmiar pola x: %d\n", sizeof messyStruct.x);
printf("Rozmiar pola y: %d\n", sizeof messyStruct.y);
printf("Rozmiar pola z: %d\n", sizeof messyStruct.z);
printf("Rozmiar pola w: %d\n", sizeof messyStruct.w);
printf("Rozmiar pola v: %d\n", sizeof messyStruct.v);
printf("Rozmiar sumy pol: %d\n\n", xyzwv);
```

```
printf("Adres pola x: %d\n", &messyStruct.x);
printf("Adres pola y: %d\n", &messyStruct.y);
printf("Adres pola z: %d\n", &messyStruct.z);
printf("Adres pola w: %d\n", &messyStruct.w);
printf("Adres pola v: %d", &messyStruct.v);
```

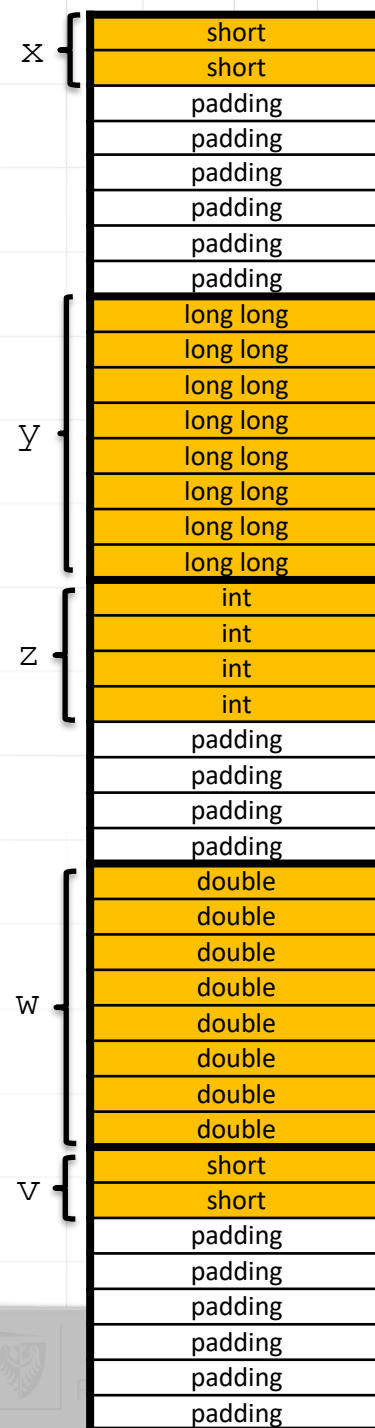
```
return 0;
```

```
}
```

padding - 16B

```
Rozmiar messyStruct: 40
Rozmiar pola x: 2
Rozmiar pola y: 8
Rozmiar pola z: 4
Rozmiar pola w: 8
Rozmiar pola v: 2
Rozmiar sumy pol: 24
```

```
Adres pola x: 4223104
Adres pola y: 4223112
Adres pola z: 4223120
Adres pola w: 4223128
Adres pola v: 4223136
```


Rozmiar składowych struktury - padding

- Ponieważ w strukturach kolejne **pola** w pamięci ułożone są w sposób **ciągły**, zgodnie z kolejnością deklaracji oraz pola te są **dopełniane** do rozmiarów największego z **pól**, odpowiednie ich ułożenie może prowadzić do **optymalizacji rozmiaru** pamięci zajmowanej przez **instancję** tej struktury.

```
#include <stdio.h>
```

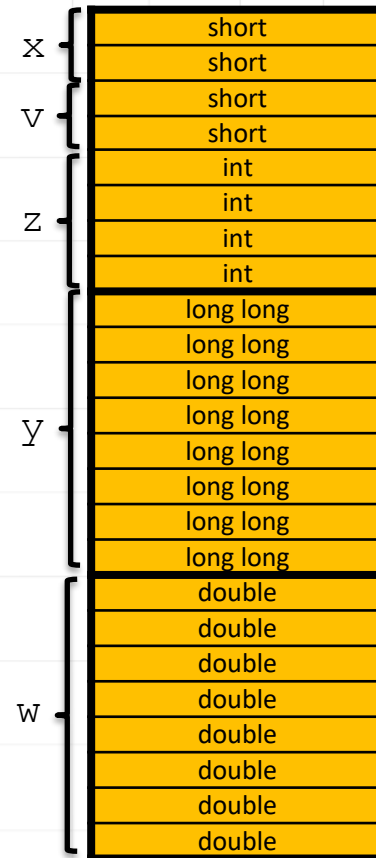
```
struct OrderlyStruct {  
    short x;  
    short v;  
    int z;  
    long long y;  
    double w;  
} orderlyStruct;
```

(Zmodyfikowany przykład z dodatku w instrukcjach.)

```
int main() {  
    int xyzzw= sizeof orderlyStruct.x  
    + sizeof orderlyStruct.y + sizeof orderlyStruct.z  
    + sizeof orderlyStruct.w + sizeof orderlyStruct.v;  
  
    printf("Rozmiar orderlyStruct: %d\n", sizeof orderlyStruct);  
    printf("Rozmiar pola x: %d\n", sizeof orderlyStruct.x);  
    printf("Rozmiar pola v: %d\n", sizeof orderlyStruct.v);  
    printf("Rozmiar pola z: %d\n", sizeof orderlyStruct.z);  
    printf("Rozmiar pola y: %d\n", sizeof orderlyStruct.y);  
    printf("Rozmiar pola w: %d\n", sizeof orderlyStruct.w);  
  
    printf("Rozmiar sumy pol: %d\n\n", xyzzw);  
  
    printf("Adres pola x: %d\n", &orderlyStruct.x);  
    printf("Adres pola y: %d\n", &orderlyStruct.y);  
    printf("Adres pola z: %d\n", &orderlyStruct.z);  
    printf("Adres pola w: %d\n", &orderlyStruct.w);  
    printf("Adres pola v: %d\n", &orderlyStruct.v);  
  
    return 0;  
}
```

padding - 0B

```
Rozmiar orderlyStruct: 24  
Rozmiar pola x: 2  
Rozmiar pola v: 2  
Rozmiar pola z: 4  
Rozmiar pola y: 8  
Rozmiar pola w: 8  
Rozmiar sumy pol: 24  
  
Adres pola x: 4223088  
Adres pola y: 4223090  
Adres pola z: 4223092  
Adres pola w: 4223096  
Adres pola v: 4223104
```


Rozmiar składowych struktury - padding

- Ponieważ w strukturach kolejne **pola** w pamięci ułożone są w sposób **ciągły**, zgodnie z kolejnością deklaracji oraz pola te są **dopełniane** do rozmiarów największego z **pól**, odpowiednie ich ułożenie może prowadzić do **optymalizacji rozmiaru** pamięci zajmowanej przez **instancję** tej struktury.

```
#include <stdio.h>
```

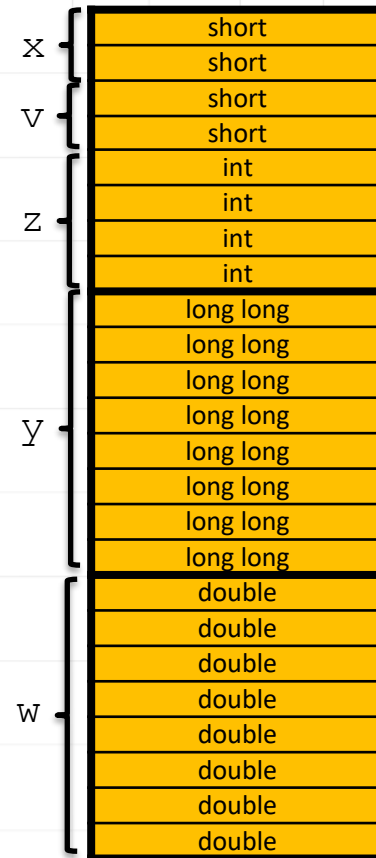
```
struct OrderlyStruct {  
    short x;  
    short v;  
    int z;  
    long long y;  
    double w;  
} orderlyStruct;
```

```
int main() {  
    int xyzwv= sizeof orderlyStruct.x  
    + sizeof orderlyStruct.y + sizeof orderlyStruct.z  
    + sizeof orderlyStruct.w + sizeof orderlyStruct.v;  
  
    printf("Rozmiar orderlyStruct: %d\n", sizeof orderlyStruct);  
    printf("Rozmiar pola x: %d\n",sizeof orderlyStruct.x);  
    printf("Rozmiar pola v: %d\n",sizeof orderlyStruct.v);  
    printf("Rozmiar pola z: %d\n",sizeof orderlyStruct.z);  
    printf("Rozmiar pola y: %d\n",sizeof orderlyStruct.y);  
    printf("Rozmiar pola w: %d\n",sizeof orderlyStruct.w);  
  
    printf("Rozmiar sumy pol: %d\n\n",xyzwv);  
  
    printf("Adres pola x: %d\n",&orderlyStruct.x);  
    printf("Adres pola y: %d\n",&orderlyStruct.v);  
    printf("Adres pola z: %d\n",&orderlyStruct.z);  
    printf("Adres pola w: %d\n",&orderlyStruct.y);  
    printf("Adres pola v: %d",&orderlyStruct.w);  
  
    return 0;  
}
```

- Aby skutecznie optymalizować rozmiar, należy deklarować pola tak aby tworzyły monotoniczny ciąg tych samych typów.

padding - 0B

```
Rozmiar orderlyStruct: 24  
Rozmiar pola x: 2  
Rozmiar pola v: 2  
Rozmiar pola z: 4  
Rozmiar pola y: 8  
Rozmiar pola w: 8  
Rozmiar sumy pol: 24  
  
Adres pola x: 4223088  
Adres pola y: 4223090  
Adres pola z: 4223092  
Adres pola w: 4223096  
Adres pola v: 4223104
```


Rozmiar składowych struktury - padding

- Aby skutecznie optymalizować rozmiar, należy deklarować pola tak aby tworzyły ciąg tych samych typów.
- To znaczy starać się grupować pola tego samego typu w obrębie rozmiaru najdłuższego pola.

```
#include <stdio.h>

struct AlmostOrderlyStruct {
    short x;
    int z;
    short v;
    long long y;
    double w;
} almostOrderlyStruct;

int main() {
    int xyzzw= sizeof almostOrderlyStruct.x
+ sizeof almostOrderlyStruct.y + sizeof almostOrderlyStruct.z
+ sizeof almostOrderlyStruct.w + sizeof almostOrderlyStruct.v;

    printf("Rozmiar almostOrderlyStruct: %d\n", sizeof almostOrderlyStruct);
    printf("Rozmiar pola x: %d\n",sizeof almostOrderlyStruct.x);
    printf("Rozmiar pola z: %d\n",sizeof almostOrderlyStruct.z);
    printf("Rozmiar pola v: %d\n",sizeof almostOrderlyStruct.v);
    printf("Rozmiar pola y: %d\n",sizeof almostOrderlyStruct.y);
    printf("Rozmiar pola w: %d\n",sizeof almostOrderlyStruct.w);

    printf("Rozmiar sumy pol: %d\n\n",xyzzw);

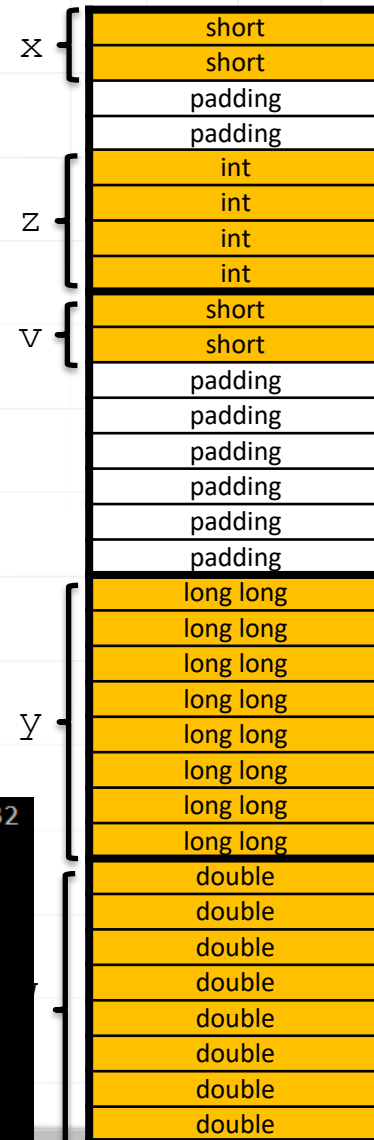
    printf("Adres pola x: %d\n",&almostOrderlyStruct.x);
    printf("Adres pola z: %d\n",&almostOrderlyStruct.z);
    printf("Adres pola y: %d\n",&almostOrderlyStruct.v);
    printf("Adres pola w: %d\n",&almostOrderlyStruct.y);
    printf("Adres pola v: %d",&almostOrderlyStruct.w);

    return 0;
}
```

padding - 8B

```
Rozmiar almostOrderlyStruct: 32
Rozmiar pola x: 2
Rozmiar pola z: 4
Rozmiar pola v: 2
Rozmiar pola y: 8
Rozmiar pola w: 8
Rozmiar sumy pol: 24

Adres pola x: 4223104
Adres pola z: 4223108
Adres pola y: 4223112
Adres pola w: 4223120
Adres pola v: 4223128
```


Rozmiar składowych struktury - padding

- Aby skutecznie optymalizować rozmiar, należy deklarować pola tak aby tworzyły ciąg tych samych typów.
- To znaczy starać się grupować pola tego samego typu w obrębie rozmiaru najdłuższego pola.

```
#include <stdio.h>

struct OrderedStruct {
    long long y;
    int z;
    short x;
    short v;
    double w;
} orderedStruct;

int main() {
    int xyzwv= sizeof orderedStruct.x
+ sizeof orderedStruct.y + sizeof orderedStruct.z
+ sizeof orderedStruct.w + sizeof orderedStruct.v;

    printf("Rozmiar orderedStruct: %d\n", sizeof orderedStruct);
    printf("Rozmiar pola y: %d\n",sizeof orderedStruct.y);
    printf("Rozmiar pola z: %d\n",sizeof orderedStruct.z);
    printf("Rozmiar pola x: %d\n",sizeof orderedStruct.x);
    printf("Rozmiar pola v: %d\n",sizeof orderedStruct.v);
    printf("Rozmiar pola w: %d\n",sizeof orderedStruct.w);
    printf("Rozmiar sumy pol: %d\n\n",xyzwv);

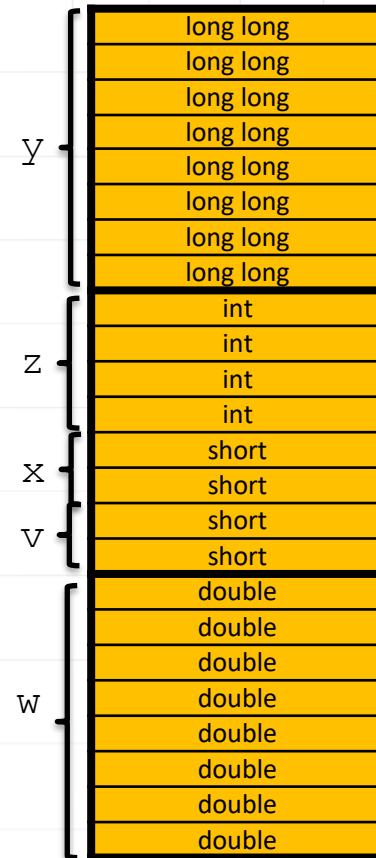
    printf("Adres pola y: %d\n",&orderedStruct.y);
    printf("Adres pola z: %d\n",&orderedStruct.z);
    printf("Adres pola x: %d\n",&orderedStruct.x);
    printf("Adres pola v: %d\n",&orderedStruct.v);
    printf("Adres pola w: %d\n",&orderedStruct.w);

    return 0;
}
```

```
Rozmiar orderedStruct: 24
Rozmiar pola y: 8
Rozmiar pola z: 4
Rozmiar pola x: 2
Rozmiar pola v: 2
Rozmiar pola w: 8
Rozmiar sumy pol: 24

Adres pola y: 4223088
Adres pola z: 4223096
Adres pola x: 4223100
Adres pola v: 4223102
Adres pola w: 4223104
```

padding - 0B

Rozmiar składowych struktury - padding

- Dyrektywa `#pragma pack` – maksymalna długość **dopełnienia**, poprzez ustawienie minimalnego rozmiaru pola. Ustawiany rozmiar pola musi być potęgą liczby 2.
- Dyrektywa nie ustawia rozmiaru **pola** większego niż **najdłuższe pole**.

```
#include <stdio.h>
```

```
#pragma pack (4)
```

```
struct AlmostOrderlyStruct {  
    short x;  
    long long y;  
    int z;  
    double w;  
    short v;  
} almostOrderlyStruct;
```

```
int main() {  
    int xyzwv= sizeof almostOrderlyStruct.x  
    + sizeof almostOrderlyStruct.y + sizeof almostOrderlyStruct.z  
    + sizeof almostOrderlyStruct.w + sizeof almostOrderlyStruct.v;
```

```
    printf("Rozmiar almostOrderlyStruct: %d\n", sizeof almostOrderlyStruct);  
    printf("Rozmiar pola x: %d\n", sizeof almostOrderlyStruct.x);  
    printf("Rozmiar pola y: %d\n", sizeof almostOrderlyStruct.y);  
    printf("Rozmiar pola z: %d\n", sizeof almostOrderlyStruct.z);  
    printf("Rozmiar pola w: %d\n", sizeof almostOrderlyStruct.w);  
    printf("Rozmiar pola v: %d\n", sizeof almostOrderlyStruct.v);  
    printf("Rozmiar sumy pol: %d\n\n", xyzwv);
```

```
    printf("Adres pola x: %d\n", &almostOrderlyStruct.x);  
    printf("Adres pola w: %d\n", &almostOrderlyStruct.y);  
    printf("Adres pola z: %d\n", &almostOrderlyStruct.z);  
    printf("Adres pola v: %d\n", &almostOrderlyStruct.w);  
    printf("Adres pola y: %d\n", &almostOrderlyStruct.v);
```

```
    return 0;
```

```
}
```

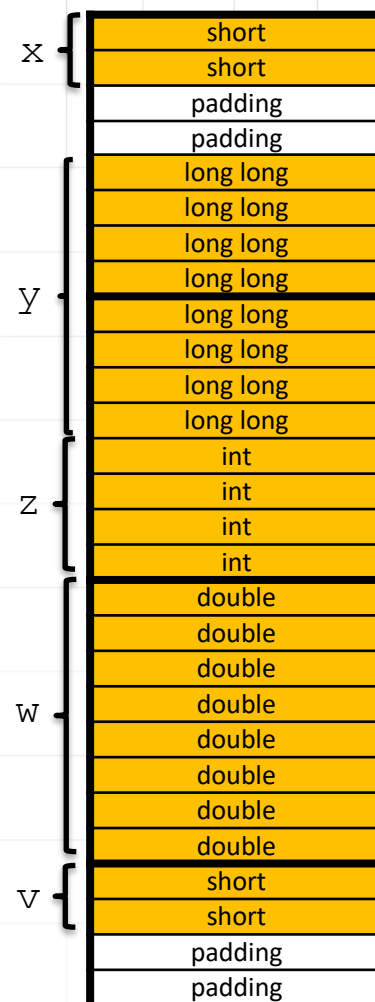
- Istnieje jeszcze możliwość redukcji dopełnienia za pomocą **atrybutu packed** (instrukcja 9).

- Oba sposoby łączą się ze spadkiem wydajności wykonywania programu.

M. Stępnia, Laboratorium Informatyki

```
Rozmiar almostOrderlyStruct: 28  
Rozmiar pola x: 2  
Rozmiar pola y: 8  
Rozmiar pola z: 4  
Rozmiar pola w: 8  
Rozmiar pola v: 2  
Rozmiar sumy pol: 24
```

```
Adres pola x: 4223088  
Adres pola w: 4223092  
Adres pola z: 4223100  
Adres pola v: 4223104  
Adres pola y: 4223112
```


Typ złożony – unia

- W przypadku **unii** - jeden fragment pamięci może być interpretowany na kilka sposobów, a rozmiar **obiektu** będzie określony przez największy z jej składników.
- Inaczej, wszystkie składniki/pola **unii** zajmują ten sam obszar pamięci, o rozmiarze największego z nich. W danej chwili (instancji) możemy operować na jednym elemencie składowym **unii**.
- **Unie** stosuje się w celu oszczędności pamięci, np. w programowaniu mikrokontrolerów, w sytuacji gdy np. funkcja operuje na różnych typach danych, ale tylko na jednego typie z nich w danym czasie.

Typ złożony – unia

Składnia:

Nazwa unii, identyfikator

Składniki/pola unii

```
union unionName  
{  
    dataType1 memberName1;  
    dataType2 memberName2;  
    dataType3 memberName3;  
    ...  
};
```

Słowo kluczowe

Union

- Zasady definiowania **unii**, wykorzystywania **aliasów typów**, instancjonowania podobnie jak w strukturach.
- Zastosowanie **unii** – instrukcja 9, dodatek str. 46-49.

```
#include <iostream>
using namespace std;

union Number{
    int valueI;
    long long valueLL;
    float valueF;
    double valueD;
    long double valueLD;
}someNumber; // instancja unni, obiekt typu Number

int main() {
    cout << "Rozmiar unni Number:" << endl;
    cout << "    sizeof(Number) = " << sizeof(Number) << endl;
    cout << "Rozmiar składowych unni Number:" << endl;
    cout << "    sizeof(int) = " << sizeof(int) << endl;
    cout << "    sizeof(long long) = " << sizeof(long long) << endl;
    cout << "    sizeof(float) = " << sizeof(float) << endl;
    cout << "    sizeof(double) = " << sizeof(double) << endl;
    cout << "    sizeof(long double) = " << sizeof(long double) << endl << endl;

    union Number anotherNumber; // instancja unni, obiekt typu Number

    someNumber.valueI = 11;
    someNumber.valueD = 11.1;

    anotherNumber.valueLL = 2211;
    anotherNumber.valueLD = 22.2L;

    // obiekty typu Number (unnie) sa w stanie przechowywać tylko jeden element
    cout << "someNumber.valueI = " << someNumber.valueI << endl;
    cout << "someNumber.valueD = " << someNumber.valueD << endl << endl;

    cout << "adres someNumber.valueI = " << &someNumber.valueI << endl;
    cout << "adres someNumber.valueD = " << &someNumber.valueD << endl << endl;

    cout << "anotherNumber.valueLL = " << anotherNumber.valueLL << endl;
    cout << "anotherNumber.valueLD = " << anotherNumber.valueLD << endl << endl;

    cout << "adres anotherNumber.valueLL = " << &anotherNumber.valueLL << endl;
    cout << "adres anotherNumber.valueLD = " << &anotherNumber.valueLD << endl;

    return 0;
}
```

```
Rozmiar unni Number:
    sizeof(Number) = 16
Rozmiar składowych unni Number:
    sizeof(int) = 4
    sizeof(long long) = 8
    sizeof(float) = 4
    sizeof(double) = 8
    sizeof(long double) = 12

someNumber.valueI = 858993459
someNumber.valueD = 11.1

adres someNumber.valueI = 0x408020
adres someNumber.valueD = 0x408020

anotherNumber.valueLL = -5649315372573550182
anotherNumber.valueLD = 22.2

adres anotherNumber.valueLL = 0x61fef0
adres anotherNumber.valueLD = 0x61fef0
```